

Letna plača 2 gold.
Družtveniki dobivajo list
brezplačno.

Delaj, nabiraj, pomnožuj.

Učitelji, dijaki
in nepremožni kmetovalci
plačujejo le po 1 gid.

SLOVENSKA ČEBELA.

Družbeni list za prijatelje čebelarstva

po Kranjskem, Štajarskem, Koroškem in Primorskem.

Obseg: Toplo ali mrzlo prezimovanje čebel. — Kratko poročilo o 21. občnem zboru avstrijskih in nemških čebelarjev v Vratislavi. — Naznanila in vabilo.

Toplo ali mrzlo prezimovanje čebel!

(Dalje.)

V zadnjem listu smo rekli, da ima toplo prezimovanje panjev svoje zavetnike in mrzlo spet svoje. Poglejmo danes kako vsaka stranka svoje vedenje zagovarja.

Zavetniki toplega prezimovanja pravijo: Čebele morajo imeti tudi v naj hujši zimi 8 stop. toplote, ker pri šestih gradih ali stopnjah že okrcijo. Niso sicer še mrtve, odmrejejo pa, če se v dveh dneh toplota ne zvikša. Zdaj pa pomislimo, kako se mora čebelam goditi, če je zunej 15 do 20 in tudi več stopinj mraza? Pri štirih stopnjah mraza čebele v treh urah odmrejejo. Res, da je tudi v slabem čebelnjaku vselej toplejše, kakor zunaj, še toplejše pa je v panju; ali vendar naj hud mraz nekaj dni drži in naj ne bodo čebele nič odete, si potem vsak lahko misli, kakó se jim godi! Res tudi je, da si čebele same toploto delajo — kolikor manj je narurne toplote v panju, toliko več si je morajo čebele delati. Za to pa potrebujejo veliko več medú za hrano, kakor če imajo ravno pravo narurno toploto v panju. Tako pa ima čebelar zgubo na medú ter si nakopá še drugo nevarnost. Čebele bodo po obilnišni hrani pred in bolj zablataene in če ne morejo kmalo iz panja, da bi se osnažile, se to v panju zgodi. Od tod pa izvira, kakor vsak umen čebelar vé, griža, ktera mnogokrat na spomlad cele čebelnjake pokonča.

Vsi zavetniki toplega prezimovanja tedaj svetujejo, naj čebelarji za zimo vselej ohranijo le močne panje in naj jih zmerno opažijo; slabejši pa kakor so panji, bolj morajo biti tudi opaženi. Dr. Dzierzon in drugi trdijo celó, da panji niso nikoli pretopli, ker panj sam po sebi ne dela toplote, ampak si jo čebele delajo, dober panj le toploto ohrani, slab panj pa jo izpusti. Čebele si delajo vselej toliko toplote, kolikor je potrebujejo; umen čebelar pa naj skrbi, da nareta toplota ne bo izpuhtela.

Zagovarjalci mrzlega prezimovanja pa pravijo: Vsaka žival, ker si ne zna obleke pripravljati, ima že po svoji naravi toliko toplote, kolikor je potrebuje za

ohranjenje življenja v vsih vremenskih zadevah. Dalje imajo žuželke, tedaj tudi čebele mrzlo kri, toraj ne zmrznejo, k večem le okrcijo ter na spomlad spet oživijo. Če čebela na prostem v razpoklinah in votljinah po gojzdih lahko prebije čez zimo, zakaj bi v čebelnjaku in panju nezapažena ne mogla prestat. In zadnjič vtrdujejo svoje mnenje tudi s tem, da se z zavetniki toplega prezimovanja malo ponorčujejo in pravijo: Vam mnogokrat dobro zapažene čebele odmrjó, nam pa v naj veči zimi ostanejo, ker glejte tudi mi še nismo brez čebel. Čebele imamo mi in vi, čebele odmrjejo nam in vam, toraj čemu čebele opaževati? — Dalje očitaje zavetnikom toplega prezimovanja pravijo: Pri vašem toplem opaževanju nastane naj večkrat v panjih žeja, pri nas se to ne prigodi tako lahko, ker čebele imajo dobrega zraka vedno dovolj. In zadnjič pravijo, pri toplem prezimovanju leže matica prezgodaj jajčica; ker potrebujejo čebele za ogrevanje zalege več hrane, panj tudi bolj ponesnažijo, kar je nevarno zalegi in čebelam, zlasti kadar se na spomlad zima povračuje.

* * *

Zdaj vemo vzroke in dokaze obeh strank; katerim hočemo li verjeti, ktere zavetnike posnemati? Presodimo reč naj pred malo po pameti, potem pogledjmo skušnjo. Ker je mnenje „Slovenske čebele“ iz dosedanjih letnikov našim bralcem že znano, ne bomo zavetnikov toplega prezimovanja nič zagovarjali, ampak malo pretresli dokaze nasprotne stranke.

Zavetniki mrzlega prezimovanja pravijo: Vsaka žival ima dovolj naravne toplote, da si življenje ohrani pri vsih vremenskih razmerah. Pri tem dokazu je pač nekoliko resnice, še več pa zvijačnega modrijanskega sklepa. Res je Bog vsako žival tako ustvaril, da si zamore pri vsih razmerah življenje ohraniti. Al zajec, lisica in vsaka žival ima za zimo boljšo dlako in toplejši plajšč, kakor za poletni čas; čebela ima pa vedno enako sivi plajšček. Vsaka žival si išče po zimi kako pristanišče, brlog, gnjezdo ali kar že bodi, da v zavetju ložej hud mráz prestaja, le čebela naj bo s slabim panjem zadovoljna poletni in zimski čas?

Žuželke in čebele imajo hladno kri; tedaj ne zmrznejo. — Če je vse to popolno resnica, se danes ne bomo prepirali. Da ima vsaka čebela za-se res malo toplote v sebi, je resnica; da bi čebela le okrcala ali otrpnila, kakor polh in na spomlad oživila, naj vrjame, kdor hoče, res pa ni. Naj le dene kdo čebele na mráz, kadar bo toplómér kazal osem do deset stopinj mraza, ter naj jih pusti nekaj časa zunaj; potem naj jih oživlja s toplo medico v topli sobi kolikor in dokler hoče, bo vidil, koliko jih bo oživel! Poletna muha, kateri burja toliko težko dene, da tudi poletni čas (toliko več na spomlad in v jesen) rajša domá ostane, naj tudi malo lakote trpi, se ne bo za zimo nič zmenila? Da se po votljinah in dupljah dobro počuti, je res; pa mar li kak zanikrn čebelar misli, da je tam čebelam tako mrzlo, kakor v njegovem raztrganem čebelnjaku? Deske čebelnjaka in panja so znabiti komaj po pol palca debele, polne špranj in razpoklin; čebelnjak na sapi in prepihu, snegu in mrazu popolno odprt; poglej pa dupljo kake stare bukve: Znabiti so stene po pol čevlja in tudi po čevlji in še več debele; čebele sedijo visoko nad votljino, ktero kmalo sneg zabriše; strop nad čebelami je več sežnjev debel; tedaj zavetja dovolj, prepriha nobenega, votljina vsa s satovjem napolnjena. Lahko si vsak misli, da imajo tú čebele mnogokrat toplejše stanovanje, kakor jim ga tudi umen in skrben čebelar pripravi.

(Sklep prih.)

Kratko poročilo o 21. občnem zboru avstrijskih in nemških čebelarjev v Vratislavi.

(Dalje.)

V pruski Šleziji sem vidil tudi nekaj novega (novo je bilo le zame, reč sama ni nova.) Že v Vratislavo gredé in spet zdaj sem vidil v sredi polja mnogo mlinov na sapo. Popolno v ravnini pri mali sapici so se dobro vrtili. Bi li ne bilo dobro, da bi to reč preudarili gospodarji marsikterih krajev, posebno po hribih, kjer dostikrat zavolj oddaljenjega mlina ljudjé toliko trpé? Kar je tam in drugod, n. pr. po Ogerskem v ravninah mogoče, zakaj bi pri nas bolj na višavah ne bilo, kjer je vedno več ali manj sape in vetrov? Toliko tudi ne more stati, da bi cele vasi zato obožale. Slovenci premislite si; znabiti bi se taki mlini bolje obnašali, kakor tisti železni ročni, ki so se pred nekaj leti toliko priporočevali, ki se pa menda niso potrdili, ker je o njih vse potihnilo.

Prvi večer smo prenočili v mejnem mesticu Liebav-u ter drugo jutro spet na avstrijsko in sicer češko zemljo prestopili. Nek človek se mi ponudi za tolmača in vodnika. Pokaže mi v neko sotesko, kjer se nekaj hiš vidi ter pravi: Tam le je Trautenau, kjer so l. 1866 Prusi tako slavno zmagali; vidili bote pa tudi Kraljevi gradec, Sodova i. t. d. Bistvo ga pogledam ter zamišljen gledam v domišljeno Travtenavsko sotesko. Ker le še dalje Pruse hvali, mu pravim: No, Vi ste Prus, to je očitno, dovolite mi vprašanje: Je bila pa li vojska opravičena, in s kterega ozira? Političnega, nramnega, narodnega ali kterega? „Gospod, vi se motite! mi odgovarja. Kar prvo tiče: jaz nisem Prus, ampak Kozmopolit, Weltbürger (vesolnega sveta državljan.) Kar drugo: Kaj je politika? Kaj nraava? Kaj narodnost? Kdor premaga, tisti ima prav“. Da te plentaj! ta mi je bila pa vendar malo predebela. Dobro, mu pravim; tedaj če jaz Vas zasramovaje žalim, če Vam vaše pravice kratim, če vam dam zaušnico, in potem v nastanem boju le premagam, imam jaz prav in le vi ste krivični! Osupnjen malo pomišljuje ter pravi: „Gospod! tù je razloček. V vašem izgledu bi šlo le za privatne, osebne pravice, v mojem slučaju pa gré za državljanske“. Vi hočete reči, mu zavernem: tù gre za mojo kožo, tam pa za drugo, zato je razloček, kaj ne? „No“, mi odgovarja, „recite kar hočete, reč je pa vendar taka; mi smete verjeti ker jaz sem žid — jud in tudi občno mnenje zastopam“. Ti salebol. jud ti! mogel sem malo slovenski zakleti. V tem židovskem izrazu je pa vendar le res — to sem mu mogel na tihem pritrditi — izrečena in narisana vsa dandanašnja politika, vsa občna nraava, vse občno pravo. Bogu bodi potoženo, kam smo zašli! To judovsko pravo je evangelj in državljansko pravo večine vladajočih strank cele Evrope in še dalje. Judje — nekeršeni in keršeni — delajo in zastopajo občno mnenje, in noro, malo misleče ljudstvo jim verjame ter na njih besede prisega in po njih dela!

Še ena postaja in jud me je zapustil ter šel po svoji kupčiji; nasledke sem pa čutil do Jozefstadta in še dalje.

Navado imam, da grém če le moč v vagon za nekadilce, ker sem čebelni oče (po besednem prevodu nemškega „Bienenwatter“), tudi preveliko dima s čebelo vred ne ljubim; ker mnogokrat, ali bolj prav, večidel se po vagonih kadí, da sosed

soseda komaj vidi, — kakor bi se svinina in slanina prekajala; takrat pa sem šel na ljubo dozdevnemu judu v navadni vagon (če je bil res jud, še dandenes dvomim, ker ni imel nič judovskega, niti jezika in nosá, niti družega značaja.) Od začetka sva bila sama, pozneje pa je čedalje več ljudstva večidel ženstva dohajalo. Kadil je res le eden, tedaj dim ni bil presilen; al skusil sem tudi tú, da ženstvo ima povsod nekaj komolcev predolg jezik. To ti je bil ropot in klopot v češčini, da bil bi skoraj oglušil. Živo sem se spominjal (šez 29 let) nekega zeló šalivega cerkovnika S. v T., ki je nam mladim duhovnikom pripovedoval, da če so tri žené vkup, le dve vsaka čez svojega moža tožite, tretja se vé da tudi vmes sili, pa več ne more povedati, kakor le: moj — moj — moj! Dobro da je bil v Jozefstadtu ravno semenj ter so goske železnico zapustile. Goske? Da — neki barantač jih je na semenj pripeljal in v velikih koših izkladal. Kadar so krilate goske krik zagnale so jim tudi moje potne tovaršice zvesto odgovarjale, tedaj menda nisem krivo mislil, da more kaka sorodnost med njimi biti. Sem tudi mnogo-krat že godrnjal zarad preštevilnih semnjev, sem bil zdaj hvaležin (tako na sedem let vse prav pride), zakaj naj bilo bi ženstvo se peljalo do postaj: Oseka, Podiebrada, Nimbarga, kjer je bilo polno polje belokrilatih gosk in tako sočutje razodevalo, potem gorje drugi potujoči polovici človeštva! Pa čebelarji, to je samo za vas! Glejte da list nepoklicanim ne pride v roke, sicer bi se znali tudi vi kesati zarad neprevidnosti, kakor sem se jaz.

Od Liebav-a je nekaj postaj prav dolgočasnih, ker železnica pelje vedno med dvema hriboma ali nasipoma, da ni celó nič razgleda. Od Jozefsstadta se pa svet če dalje bolj odpera. Posebno je tú mnogo sadja. Ne le vrti so z naj lepšim raznim drevjem obsajeni, ampak tudi drugi prostori ob železnici. Vsaka širja pot ima sadunosni drevored; tudi v sredi njiv je mnogo drevja. „Glejte kak lep razgled, mi nek potnik reče, imate pri vas tudi toliko sadjoreje?“ Da, pa koliko lepši bi še bil, naj bi bilo drevje polno sadja! Letos sadja nisem vidil celo dolgo pot nikjer, razun v nekem zatišju pri Lembahu blizo Maribora, kjer je bilo vsako drevo polno. Na prašanje potnika pač nisem mogel, kakor rad, popolno pritrdivno odgovoriti. Skoraj me je bilo sram, ko je še dalje popraševal, zakaj ne? je li premrzlo? ni zemlja za to? i. t. d. Dragi rojaki! Zemlja je pri nas dobra in za sadjorejo ugodna, vreme toplejše, kakor na Češkem, odgovorite sami, zakaj ni pri nas toliko sadjoreje kakor bi je lahko bilo? Naj ne bo več toliko zanikrnosti! Časi so se spremenili; kdor zaostaja in ne napreduje, bo v revšini in pomanjkanji zdihoval. Tedaj ne reci: Saj ne rodi več tako, kakor nekdaj. Bo že rodilo, le uči se da boš drevje prav sadil, snažil in zgojeval. Ne izusti še neumniše besede: Saj sadja ne bom več vžival! Zakaj neki ne? Jaz sem bil le 15 l. na nekem kraju; še precej prvo in tudi drugo, tretje leto nisem sadunosnikov sadil zarad zaprek, ki jih ne grè tù sem naštevati in vendar sem sad vžival, zakaj bi ga ne lastnik, ki gospodari 30—40 let? In naj bi ga ne, so li naši spredniki ves sad sami povžili? Zlasti pa mi čebelarji bi se mogli še posebno s sadjorejo pečati, ker mi nimamo le od sadu, ampak že tudi od cvetja dobiček, ktereга sicer nobedin drugi nima.

Od poslednje postaje pred Kraljevemgradcem (kako se zove, sem pozabil) so mi kazali proti Sadovi, ki mora kako uro oddaljena biti. Tudi sloveče megle Klumove so se vidile, ker je po noči deževalo. Sadova, Kraljevigradec in leto 1866.

— kaki britki spomini za zvestega Avstrijana! Dva gospoda, s kterima sem o tem govoril, sta prusko vojsko vse drugače obsojevala, kakor vsegasvetni državljani tud ter prisodila, da je prav gorko zausnico zaslužil in znabiti bil bi jo tudi skupil, naj bil bi v pričo nju kaj tacega izustil. Ker je prišel pogovor tudi na Trautenavo, sem spoznal da dozdevni jud je bil res pravi jud — goluf, ali pa nevednež; gospoda sta mi namreč dopovedovala, da Travtenav leži unkraj hribov, popolno na drugi železnični črti. Naj bi ga palica potipala, naj pred zarad njegovih načel in potem zarad lažnjivega obnašanja?

Od Kraljevega gradca naprej se razprostirajo neizmirne ravnine in planjave. Tudi tū prebivajo ljudje le bolj v večih krajih, ne pa posameznih hišah ali pa malih, gostih vasicah. Polje je jako lepo obdelano; povlečeno je vse tako na drobno in gladko, kakor pri nas za proso, dasiravno konec septembra gotovo ni so prosa sejali. Na polji ni bilo družega viditi, kakor sladkorna pesa, včasih skoraj tako dalječ kakor so oči peljale. Le sem ter tje je bila koruza in kak krajec repe; zelje je bilo od gosenc popolno obrano, da so se le štori in rebra kazali. Le tik Prage sem vidil malo njivico ajde, ki pa ni bila preveč izvrstna. Sladkorne tovarne najdeš v vsakem večem kraju. Še več jih je bilo pred nekaj leti, ker davki in znani „krah“ — denarni polom sta jih neki čez sto in dvajset zadavila, kakor mi je nek potnik pripovedoval. Za drevá se ne mara bratom Čehom hudo godi; ker dolge postaje ne vidiš gojzda in še kjer je, je le nekaj slabega smerečja. Pomagajo si se vé da s premogom, kterega imajo obilno. Češko je z železnicami vse prepreženo. Iz vagona lahko vidiš, kako drugi hlapon le nekaj streljajev dalječ z vašim skušaje se všttric vesla, dokler se eden na levo, drugi na desno obrne. Češka je res lepa i bogata dežela, potem takim tudi ni čudo, da se nikoli sitemu Prusu, ki nam je že pred 135 leti naj lepši kos Šlezije pogoltnil, tudi po Češki sline cedé. Naj bi se mu le cedile na veke! Da Čehi ne marajo Prusijani postati ter ostanejo vedno zvesti Avstrijani, so pri raznih priložnostih mnogokrat pokazali. Naj tū memogrede le opomnim, da pri mejnem mestu Liebavu nemščina jenja, kakor bi odrezal, ter govori češko vse malo in veliko: priprosti, gosposki in imenitni, celó tudi železniški vradniki. Enako sem čul v Pragi. Pač so tudi nemški govorili, je pa na Češkem tudi mnogo rojenih nemcev; al tiste kolobocije, kakor se pri nas čuje, tam nisem čul nikjer. Marsikteri so še meni neradi nemški odgovarjali, da si so vidili, da sem ptujic. Kako pa pri nas? Vsak kuheltajč, da le po nemščini diši, da si je dostikrat pravi ričet smešen in neumeven, je „nobel“ ter boljši, kakor naša lepa slovenščina. Da se nam potem takem od raznih strani tako nemščina vriva, je prav naravno. Kdor sam svojega maternega jezika ne spoštuje, pač ne sme tirjati, da bi ga drugi spoštovali! Vsakemu narodu se tako godí, kakor si zasluži; tedaj Slovenci! spoštujte naj pred sami svoj materni jezik, če hočete da ga bodo tudi drugi spoštovali.

Dospeli smo bili enkrat po poldne v „zlato Prago“. Zdavnej že jo sem želim viditi, zdaj sem bil tū. Pred ko moč, se odpotim jo pregledovat. Vidil sem mnogo lepega in raznega; al kako popisovati, da bi kaj zavmena od Prage imeli in popis vendar ne bil predolg? Naj pred sem obiskoval svetišča. Cerkve so res veličastne; jih o kratkem dostojno popisovati, bi bilo nemogoče. Le toliko bodi rečeno, da kadar jih človek vidi, se nič ne čudi, da so nektere po 30 in še več let zidali. Vidil sem sliko — podobo malano, — Oznanenje D. M. slóvečega laškega mojstra,

ki jo cenijo kakor mi je spremljevalec pravil, do 50 tisuč goldinarjev. Vidil sem pridišnico kjer sta pridigovala Hus in sv. Janez Nepomuk. „To sta bila imenitna sveta moža“ je rekla cerkovnikova žena, ki nam je cerkev odperla. „Oho, imate li Husa tudi za svetnika?“ „I — nevem prav — bodo gospodi že bolj vedeli, pa imeniten mož je vendar bil“. Da, sloveč mož je bil in bo ostal, toliko je imela žena prav; al njegov sloves je bil in bo ostal žalosten. S svojo krivo vero je neznane homatije in nesreče čez Česko priklical ter narodu vsekane rane, ki še krvavé. Naj bolj me je zanimala stolna cerkev na Hradšinu. Tù počivajo na desni strani velikega altarja sv. ostanki in nestrohnjen jezik mučenika Janeza Nep. Sreberno trugo nosita dva velika angelja iz čistega srebra. Ravno tako je vse iz srebra kar je na altarji in okoli altarja, kakor: križ, svetilnice in svečniki i. t. d. Vse srebro, tehta 37 stotov (centov.) Lepi darovi, katerih vrednost se ceni na več sto tišučev gold.! O zadnji pruski vojski l. 1866. so ves altar razderli ter srebrnino v zaboje dejali in zarad varnosti v Solnigrad poslali, ker so se po pravici bali, da bi Prus tudi svetišču ne prizanesel.

Na Hradšinu (precej strmem griču) stoji še druga lepa cerkev; dalje obširna kraljeva, zdaj cesarska palača, palača nadškofova, nekoliko v znožji na desni in levi strani še dve cerkvi in samostan ter druga velika poslopja; Hradšin je za-se lepo mesto. Razgled od tod čez Prago in okolico je nepopisljivo lep. Čudno, da je Praga v takem kotlu, ko so nezmirne ravnine okrog, pa razgled je iz visočine toliko lepši. V mestu nazaj gredé sem šel čez kamniten most, čez kterega pelje široka cesta. Moldava zunej mesta ni ravno tako široka, pač pa v mestu; se vé (da dela cele otoke prodovja. Most čez njo je neznano dolg, kar se lahko iz tega spozna, ker je na vsaki strani po 15 kamnitih podob, ki stojé po 50 korakov druga od druge. Podobe predstavljajo pomočnike čeških in tudi drugih dežel. Da nekdanji spredniki niso Križanega in njegove presv. Matere pozabili, se takó vé. Na sredi mosta je podoba sv. Janeza Nep., kteri je bil od tod v Moldavo vržen. Človek ne more da bi tù ne postál ter se v Moldavo gledaje ne zamislil v prejšnja stoletja. O koliko kreposti in stanovitosti daje sv. kat. vera, kako neznano pa dela in divja strast in nejevera! Pa pustimo to; kam bi zašel, naj bi začel svoje misli na takih zgodovinskih krajih pred vami razgrinjati! Le toliko rečem, da v Pragi se mi je zdelo kakor bi se po dolgem času s kakim znancem sošel. Vse je nekako domače, ker iz zgodovine nam znano. In Praga je gotovo ravno zato toliko zanimiva, ker povsod človek stoji na kakem zgodovinskem kraju. Tú je hiša sv. Ludmile; tam je prebival sv. Vencelj; tù je pridigoval, bil v vodo vržen sv. Janez Nep. i. t. d.

Pogledal sem tudi malo v drugoverska stanisča. Rusko — pravoslavno cerkev sem le od zunej videl, ker je malokdaj odprta; isto tako je z luteranskimi tempeljni. V judovskih sinagogah sem pa v dveh bil. V eno se pride po več stopnicah navzdol; je temna, zdela se mi je tudi nesnažna — mora bolj za vsakdanje ljudstvo biti; druga pa je nova in lepo zidanje. Imeli so ravno svoje večerne molitve — ali kaj? saj molil ni nobedin nič. Bilo je vse pokrito ter se svojevoljno precej glasno razgovarjalo, le judovski duhovnik je liste nekkih knjig sem ter tje prebračal. Na zadnje so pevci predpevali in ljudstvo — sama bogata gospôda, vsa z zlatimi verižicami in prstani — je odpevalo; moliti nisem vidil več ko dva že bolj priletna možaka. Ni čudo, da so že od nekdanj tako sloveče judovske šole, ko je že v sinagogi tako obnašanje.

O družinskem življenji vem malo povedati, ker sem bil prekratko časa tam. Le toliko vem, da kar sem vidil ali kolikor sem z ljudmi sam občeval, se mi je vse obnašanje veliko vljudniše in prijazniše zdelo, kakor v Vratislavi — popolno, neznan pa sem bil tù in tam. Po krčmah in kavarnah dobiš povsod večino čeških in slovanskih časopisov; se vé da tudi nemških ne manjka. Pa ne da bi se kdo na tem spodtikal, da sem tudi malo po krčmah pogledal, ter prašal kaj sem tam delal? Kaj? Pil sem in ljudi opazoval. Prvič človek nosi povsod želodec seboj; drugič kam hoče ptujic drugam iti, kakor v krčmo in tretje se v kratkem času tam naj prej kaj zvé in opazuje. Za pijačo mi ni bilo veliko, za opazovanje pa pač, naj že bo tudi malo farizejsko dejanje. Za čemu bi mi nek bile potovanja, če ne zato da človek malo spozná navade in običaje raznih ljudstev? Ravnin in hribov sem že mnogo vidil; malo večih ali manjših, malo višjih ali nižjih — na tem je malo ležeče. Le mesta in hiše ogledovati se človek kmalo naveliča. Veče ali manjše kupe lepo in umetno zloženega in pokritega kamnja (hiš), kakor je mesto večje ali manjše viditi; istina! edino zaradi tega bi jaz dolgo ne potoval. Pa — kam sem zašel! Ne zamerite, saj ne bom več. Le nekaj pa našim mlačnim narodnjakom vendar ne morem prizanesti ter jim moram konečno še malo kropka priliti. Da so po Češkem zraven slovanskih časnikov tudi nemški, je prav primerno; zakaj če tudi je večina slovanska, je vendar mnogo udomačenih rojenih nemcev, ki imajo in zahtevajo tudi svoje pravice. Al pri nas so vse druge razmere.

V naši deželi prebivajo sami Slovenci (peščica prišlih nemcev ni v nobeni primeri z množino nemcev po Češkem) in vendar se ne more zdržati nobedin slovenski list. Dve tri leta životari in odmrje za — sušico. Kako pa tudi! To ali drugo gostilnico in kavarno obiskujejo dan na dan le Slovenci, ki hočejo cló narodnjaki biti; pa poglej na mizo: najdeš kopico nemških časopisov, le slovenskega gotovo nobenega. Kdo je kriv? Krčmar in kavarnar? Ne, ali če je, saj prav malo, krivi so edini gosti. Tirjaj slovenski list dvakrat trikrat; tirja naj ga tvoj tovarš; tirja naj ga vsak, obljubim, da ne bo preteklo mesec dni in zahtevani slovenski list bo na mizi ležal, mu z besedo rečeš ga naročiti, ali pa ne — vsak krčmar vé za svoj dobiček. Vse to je gotovo popolno postavno ter ne more nikogar žaliti. Nemci naj imajo nemške časopise, saj tudi Slovenci ne moremo brez njih biti; al, „treba je eno storiti in drugega ne opustiti“. Če smo narodnjaki, spoštovajmo sami svoj narod in svoj jezik, potem zahtevajmo, da ga spoštujejo tudi drugi, in — spoštovali ga bodo. Sicer pa je tako zahtevanje neumno in nade — prazne. Pa — pustimo to in popustimo tudi zlato Prago. (Šklep prih.)

Naznanila.

Četrty občni zbor

čebelarskega društva bo 23. januarja l. 1877 popoldne ob dveh.

Načrt obravnáv v prihodnjem listu.

Prosimo vse ude, da se hitro oglasijo, da vemo koliko iztisov naročiti.

Na več vprašanj odgovarjamo, da ostale letnike I. do IV. dajemo posamezno po 70 kr., vse skup pa za 2 gld.

VABILO

na obilni pristop k čebelarškemu društvu.

Sklenili smo četrti letnik „Slovenske čebele“ vkljub raznim težavam in zaprekam. S tem razglasujemo vabilo na prav obilni pristop k čeb. društvu ter prav vljudno prosimo vse naše ude, da nam ostanejo ne le sami zvesti (česar se že tako nadjamo), ampak da si po svoji moči prizadevajo društvu še kaj več novih udov pridobiti.

Plača je toliko nizka, da jo gotovo vsak lahko zmore, če le hoče. Velja pa „Slovenska čebela“ za naročnike in ude celo leto po . 2 gld. nepremožne kmetovalce, učitelje in dijake le 1 gld. s poštnino vred.

Če tudi list ni popoln, kar mi najbolj čutimo; če tudi društvo ni toliko storilo in doseglo, kakor bi bilo rado, pa zaradi pomanjkanja pripomočkov ni moglo, vendar brez vsega vspeha ni bilo.

Vabimo zlasti učitelje in kmetovalce, ker njim je list posebno namenjen, da se soznanijo z novim napredovalnim čebelarstvom. — Priporočamo se **prečast. duhovnikom**, da blagovolijo čebelarškemu društvu sami pristopiti, ker se v čebelarstvu od nekdanj naj bolj odlikujejo, pa tudi druge znane jim čebelarje s društvom seznaniti, ker jim je to laglje mogoče, kakor vsakemu drugemu. Ker prečast. duhovniki vsako dobro reč vselej podperajo, upamo, da vljudne prošnje ne bodo zavrgli. Naj bi čeb. društvu le iz vsake slovenske župnije enega uda pridobili — kar je vendar prav pohlevna, z malim zadovoljna želja — kako dobro bi obstalo in koliko mnogo dobrega bi zamoglo storiti! — Priporočamo se **slovenskim županom**, ki svoje srenjčane poznajo ter imajo mnogo prilik društvo zdaj temu, zdaj drugemu na lastnem domu priporočevati in zadnjič ponavljamo prošnjo za pristop k društvu **vsim blagomislečim**, če tudi znabiti sami niso čebelarji, pa dobro reč radi in blagovoljno podperajo. — Gotovo je čebelarstvo v vsestranskem pomenu (nравnem, gospodarskem in narodnem) dobra reč, kar v kratkem vabilu se vé da ne moremo razjasnovati; pa ravno tako gotovo je čebelarško društvo popolno nepristransko ter se ne peča z nobeno politiko, ampak le dela s podukom in z dejanjem za blagor posameznih in naroda sploh. **Pomagajmo si sami, ker si pomagamo tako lahko** in ne zanašajmo se le na tujo pomoč, ki mnogokrat mogoča ni, in brez lastnega truda le malo zdá.

Če se zadosti udov oglasi, da bi društvu preveliko zgube ne kazalo, bomo prihodnje leto izdajali: „Poduk o umnem čebelarstvu“ kot priloga ter ga nadaljevali tako dolgo, dokler bodo naročniki celo knjigo v rokah imeli, ki je slov. čebelarjem prav živo potrebna. Če bi se več udov ne oglasilo, kakor do zdaj, bi pač bili primorani delo opustiti, ker pri naročnikih, ki prejemajo list po znižani ceni, imamo že zdaj zgubo, tedaj bi nam tudi ne bilo mogoče še priloge dodajati.

Tedaj dragi Slovenci! ponavljamo konečno še enkrat prijazno vabilo na obilni pristop in vljudno prošnjo za vsestransko podporo, ker le z Božjo in vašo pomočjo je mogoče kaj doseči.